

SPITALUL DE PNEUMOFIZIOLOGIE - GALAȚI

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ DE LUCRU

Structura CPIAAM

COD: POL-CPIAAM-15

Ediția III

Revizia –

EFFECTUAREA CURĂȚENIEI ȘI DEZINFECȚIEI DUPĂ EXTERNAREA BOLNAVULUI. DEZINFECȚIA SALOANELOR ÎN CARE AU FOST INTERNAȚI PACIENȚI INFECTAȚI/COLONIZAȚI CU BACTERII MULTIREZISTENTE

1. Scopul procedurii operaționale

Prezenta procedură descrie modalitatea de efectuare a curățeniei și dezinfecției saloanelor spitalului după externarea bolnavilor, inclusiv dezinfecția saloanelor în care au fost internați pacienți infectați/colonizați cu bacterii multirezistente pentru reducerea riscurilor de apariție a IAAM, reclamațiilor, bolilor profesionale.

2. Domeniul și grupul țintă pentru aplicarea procedurii

Procedura se aplică în compartimentele cu paturi din Spitalul de Pneumoftiziologie Galați și CPIAAM de către personalul responsabil stabilit prin prezenta

3. Modul de lucru

3.1 Generalități

Procedura reglementează modul de efectuare a curățeniei și dezinfecției saloanelor spitalului după externarea bolnavilor.

3.2 Reglementări /Definiții și abrevieri

- **Ordin M.S. nr. 1101 / 2066** privind aprobarea normelor de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor asociate asistenței medicale în unitățile sanitare;
- **Ordinul M.S. nr. 961/2016** pentru aprobarea Normelor tehnice privind curățarea, dezinfecția și sterilizarea în unitățile sanitare publice și private, tehnicii de lucru și interpretare pentru testele de evaluare a eficienței procedurii de curățenie și dezinfecție, procedurilor recomandate pentru dezinfecția mâinilor, în funcție de nivelul de risc, metodelor de aplicare a dezinfectantelor chimice în funcție de suportul care urmează să fie tratat și a metodelor de evaluare a derulării și eficienței;
- fise post, regulamente, decizii interne.

DEFINIȚII:

CURĂȚENIE: curățenia reprezintă rezultatul aplicării corecte a unui program de curățare.

CURĂȚARE: etapa preliminară obligatorie, permanentă și sistematică în cadrul oricărei activități sau proceduri de îndepărtare a murdăriei (materie organică și anorganică) de pe suprafețe (inclusiv tegumente), sau obiecte, prin operațiuni mecanice sau manuale, utilizându-se agenți fizici și/sau chimici, care se efectuează în unitățile sanitare de orice tip, astfel încât activitatea medicală să se desfășoare în condiții optime de securitate.

MURDĂRIA: Suprafețele și obiectele pe care se evidențiază macro sau microscopic materii organice ori anorganice se definesc ca suprafețe și obiecte murdare.

CODURI DE CULORI: în vederea diferențierii ustensilelor de curățenie în funcție de spațiile care vor fi prelucrate, prin convenție se utilizează cod de culori **albastru** pentru saloane de bolnavi.

În situația în care nu se pot asigura ustensile de curățenie de culori diferite toate materialele de curățenie vor fi marcate distinct cu vopsea în funcție de destinația spațiului în care vor fi folosite.

DEZINFECȚIA – procedura de distrugere a majorității microorganismelor patogene sau nepatogene de pe orice suprafețe (inclusiv tegumente), utilizându-se agenți fizici și/sau chimici.

DEZINFECȚIE DE NIVEL ÎNALT - procedura de dezinfecție prin care se realizează distrugerea bacteriilor în forma vegetativă, funghiilor, virusurilor, micobacteriilor și a majorității sporilor bacterieni; această formă de dezinfecție se poate aplica și dispozitivelor medicale reutilizabile, destinate manevrelor invazive și care nu suportă autoclavarea.

DEZINFECȚIE DE NIVEL INTERMEDIAR (mediu) - procedura de dezinfecție prin care se realizează distrugerea bacteriilor în formă vegetativă, a fungilor, a micobacteriilor și a virusurilor, fără acțiune asupra sporilor bacterieni.

DEZINFECȚIE DE NIVEL SCĂZUT - procedura de dezinfecție prin care se realizează distrugerea majorității bacteriilor în formă vegetativă, a unor fungi și a unor virusuri, fără acțiune asupra micobacteriilor, sporilor de orice tip, virusurilor neanvelopate și a mușcăiurilor.

-**DEZINFECTANȚI:** produsele care pe ambalaj sunt recomandate doar ca dezinfecțanți, asigură numai distrugerea microbilor de pe suprafața prelucrată, fără a efectua și spălarea acestei suprafețe.

-**DETERGENT - DEZINFECTANT:** acest tip de produse asigură spălarea și dezinfecția simultană a suprafețelor, astfel că după folosirea lor nu mai este necesară utilizarea altor dezinfecțanți.

IMPORTANT: după aplicarea unui dezinfecțant sau detergent-dezinfecțant, suprafața respectiva nu se clătește, pentru a permite substanței dezinfecțante să acționeze cât mai mult timp.

REGULI GENERALE DE PRACTICĂ ALE DEZINFECȚIEI

- Dezinfecția completează curățarea, dar nu o suplinește și nu poate înlocui sterilizarea sau dezinfecția de tip înalt în cazul dispozitivelor termosensibile.
- Pentru dezinfecția în focar se utilizează dezinfecțante cu acțiune asupra agentului patogen incriminat sau presupus.
- Personalul care utilizează în mod curent dezinfecțantele trebuie instruit cu privire la noile proceduri sau la noile produse dezinfecțante
- În fiecare încăpere în care se efectuează operațiuni de curățare și dezinfecție trebuie să existe în mod obligatoriu un grafic zilnic orar, în care personalul responsabil va înregistra tipul operațiunii, ora de efectuare și semnătura; aceste persoane trebuie să cunoască în orice moment denumirea dezinfecțantului utilizat, data preparării soluției de lucru și timpul de acțiune, precum și concentrația de lucru.

LA PREPARAREA ȘI UTILIZAREA SOLUȚIILOR DEZINFECTANTE SUNT NECESARE:

- Cunoașterea exactă a concentrației de lucru în funcție de suportul supus dezinfecției
- Folosirea de recipiente curate
- Utilizarea soluțiilor de lucru în cadrul perioadei de stabilitate și eficacitate, conform unei corecte practici medicale, pentru a se evita contaminarea și degradarea sau inactivarea lor.

3.3. Modalități, etape, tehnici de lucru

MATERIALE NECESARE PENTRU EFECTUAREA CURĂȚENIEI

- Unitate de curățenie și dezinfecție formată din: cărucior cu suporturi de găleți, mopuri, măști, perii, pulverizatoare etc.
- Măști de sorg cu coadă, sau perii din plastic cu coadă
- Fărăș de preferință cu coadă
- Clești pentru adunat gunoaie grosiere
- Mopuri din materiale absorbante, ușor de curățat și dezinfecțat care respectă codul de culori.
- Teuri din lemn sau din plastic
- Cârpe de șters (lavete) de preferință din bumbac, de diferite culori, dimensiuni și grosimi în funcție de scopul în care sunt utilizate:
 - Mari și groase din țesătură dură pentru șters și spălat pardoseli
 - Subțiri de marimea unui prosop pentru șters și spălat suprafețe și obiecte

- Găleți din material plastic de 10 litri prevazute cu mâner și cu dispozitiv de stors mopul
- Detergenți, produse de intretinere și produse de curățat
- Saci colectori pentru deșeuri de culoare neagră și galbenă
- Mănuși de menaj pentru spalat și sters suprefete și mănuși de latex de unica utilizare nesterile pentru obiecte mici
- Bureți din plastic, bureți din cauciuc, bureți din sârmă

Vor exista măhuri și găleți diferite pentru sectoarele cu bolnavi septici și aseptici.

Curățenia la externarea bolnavului: se efectuează în funcție de substrat și constă în ștergerea sau spălarea suprafețelor din salon în totalitate cu o soluție de detergent-dezinfectant.

Se consemnează în graficul zilnic de curățenie cu culoare roșie.

Implică deplasarea mobilierului spre centrul camerei pentru a accesa toate componentele acestuia.

PAVIMENTUL:

Indepărtarea prafului de pe paviment prin măturarea umedă urmată de spălare.

- A. Măturatul umed (mătura sau perie cu coadă): are drept obiectiv îndepărtarea prafului și a gunoaielor împrăștiate pe paviment cu ajutorul unei măhuri acoperite cu o lavetă umezită.

Tehnica:

- Pavimentul trebuie să fie uscat și debarasat de deșeuri (gunoaie) grosiere.
 - Laveta trebuie să îmbrace bine talpa periei sau a teului și să stea tot timpul operațiunii pe paviment, împingând gunoiul înaintea periei.
 - În timpul operațiunii nu se ridică peria sau mătura, nu se efectuează pași înapoi, deoarece prin această mișcare se antrenează împrăștierea murdăriei pe paviment.
 - se începe măturatul de-a lungul marginilor, la colțuri și sub mobilier
 - se mătură apoi restul suprafețelor
 - măturatul se termină la ușa de la intrare
 - gunoiul se adună în interiorul încăperii în fărâș și se aruncă în sacul colector
 - laveta (cârpa) se împătorește cu partea murdară în interior și se pune în recipientul special destinat lavetelor murdare
 - laveta sau cârpa se schimbă pentru fiecare încăpere
- B. Spălarea pavimentului: are ca obiectiv îndepărtarea la maximum a murdăriei vizibile și scăderea numărului de microorganisme de pe paviment prin acțiune mecanică și chimică. Se efectuează după măturatul umed.

Metoda celor două găleți:

Tehnica:

- se umple o găleată de spălare cu soluție de detergent-dezinfectant
- se umple o găleată de clătire cu $\frac{3}{4}$ apa limpede rece
- se scufundă mopul în soluția de spălare, sau dacă se utilizează o lavetă cu teu atunci se scufundă laveta în soluție, se stoarce și se așează laveta umezită pe talpa teului.
- se stoarce mopul sau laveta până nu mai curge soluția de detergent dezinfectant
- se spală pavimentul în benzi regulate operatorul rămânând mereu în partea uscată a pavimentului și având în față partea spălată a acestuia.
- după spălarea unei porțiuni (în funcție de cât este de murdar pavimentul) se clătește mopul sau laveta în găleata de clătire, se stoarce și se imersează în soluție de spălare din găleata de spălare
- Soluția de spălare și apa de clătire se schimbă când devin murdare.

Metoda Vermop:

Căruciorul Vermop conține:

- 2 sisteme Vermop formate din coada metalică și sistemul Twixter (două suporturi de mop dreptunghiulare mobile în aripi de fluture autoblocante și buton de eliberare a mopului).
- 2 cutii de mopuri, care conțin mopuri dreptunghiulare îmbibate în soluție de detergent dezinfectant în cantitate de 400 ml pentru fiecare mop. (10 mopri/cutie/4 litri de soluție).
- Sac galben impermeabil de colectare mopuri folosite

- Găletușe pentru lavete

Tehnică:

- Se scoate capacul cutiei cu mopuri de lucru și se așează cu gura în sus
- Se așează un mop nou îmbibat în soluție de detergent / dezinfectant pe capac
- Se deschid aripile Vermop prin apăsarea butonului galben și sistemul Twixter se aplică pe mopul nou
- Se închid aripile Twixterului prin apăsări laterale fără a se atinge cu mâna
- Se șterg mai întâi marginile și colțurile încăperii cu o față a mopului
- Se șterg mai apoi suprafețele de sub mobilier prin mișcări de alunecare
- După ștergerea prin alunecare se trece la ștergerea în “brazde” prin efectuarea de mișcări de rotație ca de cosit iarba, utilizându-se alternativ fețele mopului fără a se apăsa.
- Mopul murdar va fi înlocuit cu unul curat ori de câte ori este nevoie
- Descărcarea mopului murdar se efectuează direct în sacul de colectare a mopurilor folosite prin apăsarea butonului galben.

SUPRAFETELE:

Suprafete verticale: pereții acoperiți cu faianță, pereții vopsiți în ulei, sau cei acoperiți cu var lavabil, pervazuri, etc. pot fi murdărite direct prin atingere cu produse biologice sau indirect prin atingere cu obiecte murdare sau cu mâna murdară, sau prin ștergere cu materiale de curățenie (cărpe) insuficient curățate și nedezinfectate.

Alte suprafețe: se contaminează cel mai adesea prin intermediul mâinii murdare (mobilierul medical, targi etc.)

Tehnica curățeniei suprafețelor:

- se deschide larg fereastra pentru aerisirea încăperii
- suprafețele se șterg de praf cu o cârpă curată și umezită cu soluție de detergent-dezinfectant prin frecare ușoară
- În zonele unde murdăria este mai accentuată sau uscată se folosesc bureți de sârma sau din material plastic;
- acolo unde există pete aderente se rad cu răzușa de vopsea
- cârpa se clătește de fiecare dată când se trece la alta suprafață sau dacă este murdară
- ferestrele se desfac și se spală ramele, apoi se spală fiecare geam cu soluție de curățare
- sticla se șterge cu o lavetă curată și se lustruiește până devine transparentă.

CURĂȚENIA ȘI DEZINFECȚIA TERMINALĂ: se efectuează pentru dezinfectarea saloanelor în care au fost internați pacienți infectați/colonizați cu bacterii multirezistente, în următoarele situații:

- La externarea sau decesul bolnavilor BK pozitivi, M.D.R., X.D.R.
- La externarea sau decesul bolnavilor cu boli infecțioase.
- La externarea sau decesul bolnavilor la care există suspiciunea unei afecțiuni contagioase cu potențial epidemiologic pronunțat: SARS, antrax pulmonar, gripă.

Tehnica efectuării curățeniei terminale:

- este precedată și va fi urmată totdeauna de o dezinfecție a aerului și suprafețelor prin nebulizare.
- Tehnica este similară cu cea a curățeniei periodice dar se va insista mai mult asupra suprafețelor și mobilierului din salon utilizându-se substanțe detergent-dezinfectante cu timp mai lung de acțiune și de nivel intermediar, sau înalt în funcție de situația epidemiologică

4. Responsabilități și răspunderi

CPIAAM

- ✓ organizează și participă la evaluarea eficienței procedurilor de curățenie și dezinfecție prin recoltarea testelor de autocontrol;
- ✓ supraveghează prin sondaj modul de aplicare a planului de activitate și a procedurilor specifice.

AS. ȘEF UNITATE

- ✓ supraveghează prin sondaj modul de aplicare a planului de activitate și a procedurilor specifice

AS. ȘEF /AS. COORD. STRUCTURĂ MEDICALĂ

- ✓ prelucrează salariații din subordine, cu atribuții în efectuarea curățeniei și dezinfecției saloanelor spitalului
- ✓ verifică respectarea procedurii

PERSONALUL NOMINALIZAT

- ✓ efectuează curățenia și dezinfecția conform procedurii
- ✓ înscrie efectuarea procedurii în Graficul pentru consemnarea igienizării și a dezinfecției

5. Anexe/înscrisuri

Grafic de consemnare a curățeniei și a dezinfecției

Anexa 1: Listă de difuzare

Anexa 2: Tabel de luare la cunostinta și instruire

Indicatori de monitorizare

Indicator și metoda de calcul	Perioada de monitorizare	Responsabil
Număr teste autocontrol conforme per număr teste autocontrol efectuate	trimestrial	Coord. CPIAAM

6. Motivul elaborării prezentei proceduri de lucru

Respectarea prevederilor legale în vigoare stabilirea și aplicarea practicilor adecvate de curățenie și dezinfecție în saloanele spitalului după externarea bolnavilor, inclusiv dezinfecția saloanelor în care au fost internați pacienți infectați/colonizați cu bacterii multirezistente pentru reducerea riscurilor de apariție a IAAM, reclamațiilor, bolilor profesionale.